

PRAWIE WSZYSTKO O... PROGRAMIE PROFILAKTYKI RAKA PIERSI (MAMMOGRAFII)

RAK PIERSI

Rak piersi to najczęściej występujący nowotwór złośliwy u kobiet. Ryzyko zachorowania na ten rodzaj nowotworu znacznie wzrasta po pięćdziesiątym roku życia. Badania wykazują, że jedną z głównych przyczyn zachorowania są uwarunkowania genetyczne. Dlatego jeśli któraś z kobiet w twojej rodzinie chorowała na raka piersi, badaj się i zwracaj szczególną uwagę na wszelkie niepokojące zmiany.

CZYNNIKI RYZYKA

1. wiek 50-69 lat
2. rak piersi wśród członków rodziny (stopień ryzyka zależy od liczby przypadków w rodzinie i stopnia pokrewieństwa z chorą osobą)
3. mutacje stwierdzone w genach BRCA 1 lub BRCA 2
4. wczesna pierwsza miesiączka przed dwunastym rokiem życia
5. późna menopauza po pięćdziesiątym piątym roku życia
6. urodzenie dziecka po trzydziśmym piątym roku życia
7. bezdzietność
8. poprzednie leczenie z powodu raka piersi
9. leczenie z powodu innych schorzeń piersi

CO TO JEST MAMMOGRAFIA?

MAMMOGRAFIA <łac. *Mamma* 'piers' + *-grafia*> radiologiczne badanie służące diagnozowaniu zmian zapalnych i nowotworowych sutka.
Słownik wyrazów obcych, Wydawnictwo Naukowe PWN

Mammografia to bezpieczny i bezbolesny sposób na wczesne wykrycie nieprawidłowych zmian w piersi. Badania kliniczne wykazały, że w grupie kobiet w wieku 50-69 lat, które miały wykonywaną mammografię co rok lub co dwa lata, umieralność zmalała o nawet trzydzieści procent. Wykonywanie badań zaleca się zatem u kobiet w wieku 50-69 lat:

- co dwa lata – z grupy niskiego ryzyka
 - co rok u kobiet – z grupy wysokiego ryzyka.
- Badania mammograficzne wykonywane w ramach programu profilaktycznego realizowane są w dwóch etapach:
- podstawowym
 - pogłębionej diagnostyki

PAMIĘTAJ!

Wczesne wykrycie nowotworu daje szansę na jego wyleczenie! Niewykonywanie badań profilaktycznych i późne wykrycie nowotworu powoduje wzrost umieralności z powodu inwazyjnego zaawansowania raka, który w zaawansowanym stadium wymaga kosztocionnego leczenia, bądź operacyjnego (amputacja piersi), bądź radioterapii lub leczenia systemowego (chemioterapii, hormonoterapii).

CEL PROGRAMU

- obniżenie wskaźnika umieralności wśród kobiet chorych na nowotwory piersi
- pogłębienie wiedzy kobiet o nowotworach piersi oraz o profilaktyce

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

Badania w ramach programu możesz wykonać, jeśli:

- nie miałaś wykonywanej mammografii w ciągu ostatnich **dwóch lat**
- jesteś obciążona **czynnikami ryzyka** takimi jak:
 - rak piersi wśród członków rodziny (matka, siostra lub córka)
 - mutacje w obrębie genów BRCA 1 lub BRCA 2
- po badaniach wykonanych w 2009 roku otrzymałaś **pisemne wskazanie** do wykonania ponownego badania mammograficznego **po upływie roku**.

PAMIĘTAJ!

nawet jeśli nie spełniasz powyższych kryteriów również możesz skorzystać z bezpłatnej mammografii – poza programem – w ramach ubezpieczenia w NFZ. W takim jednakże przypadku potrzebować będziesz skierowania. Aby je otrzymać udaj się do lekarza specjalisty.

UWAGA! Programem nie są objęte kobiety, u których już wcześniej zdiagnozowano zmiany nowotworowe o charakterze złośliwym.

JAK WYKONAĆ BADANIA W RAMACH PROGRAMU?

DOKUMENTY

Aby wykonać badania w ramach programu **nie potrzebujesz skierowania**. Ale pamiętaj, że wykonać badania mogą kobiety objęte ubezpieczeniem zdrowotnym. Musisz więc okazać dokument potwierdzający, że jesteś ubezpieczona (elektroniczna Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego lub każdy inny ważny dokument). Na badanie zabierz ze sobą również dokument tożsamości (dowód osobisty, paszport lub prawo jazdy, itp.).

JAK ZGŁOSIĆ SIĘ NA BADANIA?

To proste. Wystarczy, że zgłosisz się osobiście lub wcześniej umówisz telefonicznie z wybraną placówką i ustalisz dogodny termin wizyty (lista placówek obok, a także na stronie www.nfz-katowice.pl -> Ubezpieczony -> Programy profilaktyczne -> Populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi -> Wykaz zakładów, w których można wykonać bezpłatne badania w ramach programu).

CO W RAMACH BADANIA?

■ ETAP PODSTAWOWY

- w rejestracji zostanie zweryfikowane prawo do skorzystania przez ciebie z badań (patrz punkt: **KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?**), a po pozytywnej weryfikacji zostaniesz zarejestrowana w systemie informatycznym udostępnionym przez NFZ
- następnie przeprowadzony zostanie wywiad oraz wypełnisz ankietę
- potem wykonane zostanie badanie mammograficzne:
 - 2x2 zdjęcia mammograficzne wraz z opisem
 - sporządzona zostanie *Karta badania mammograficznego*
- wreszcie lekarz podejmie decyzję, potwierdzoną pisemnie, co do dalszego postępowania, które uzależnione będzie od wyniku badania.

WAŻNE! Jeżeli pojawi się konieczność skierowania cię do etapu pogłębionej diagnostyki, kierujący ma obowiązek udzielić ci informacji o **wszystkich** placówkach realizujących ten etap. Ponadto oprócz opisu powinnaś otrzymać także zdjęcie.

TRYB WYDAWANIA WYNIKÓW

Wynik badania powinnaś otrzymać w ciągu piętnastu dni roboczych od daty wykonania badania.

● jeśli wynik był prawidłowy:

- przy braku czynników ryzyka (z zaleceniem ponownego zgłoszenia się na badanie po dwudziestu czterech miesiącach) – może zostać wysłany pocztą na wskazany przez ciebie adres
- przy współistniejących czynnikach ryzyka (z zaleceniem ponownego zgłoszenia się na badanie po dwunastu miesiącach) – może zostać wysłany pocztą na wskazany przez ciebie adres

● jeżeli wynik był nieprawidłowy:

- w przypadku wykonania badania w poradni lub przychodni – otrzymasz informację o konieczności wykonania dalszej diagnostyki. Jeżeli nie zgłosisz się po odbiór wyniku w ciągu trzech miesięcy, zostaniesz wezwana po wynik i skierowana do etapu pogłębionej diagnostyki.
- jeżeli badania wykonane zostały w **mammobusie** – zostaniesz poinformowana pisemnie lub telefonicznie o konieczności wykonania dalszych badań, a cała dokumentacja, w porozumieniu z tobą zostanie przekazana albo tobie, albo bezpośrednio ośrodkowi pogłębionej diagnostyki, który wybierzesz.
- w przypadku braku możliwości skontaktowania się z tobą lub braku odpowiedzi na wezwania, kopia dokumentacji zostanie wysłana do twojego lekarza rodzinnego, z prośbą o dołączenie do karty choroby i bezpośrednią interwencję w miejscu zamieszkania.

■ ETAP POGŁĘBIONEJ DIAGNOSTYKI

Etap pogłębionej diagnostyki obejmuje:

- poradę lekarską, a w niej:
 - badanie fizykalne
 - skierowanie na niezbędne badania w ramach realizacji programu
 - ocenę wyników badań
 - postawienie rozpoznania
- wykonanie mammografii uzupełniającej lub wykonanie USG piersi (decyzję o wykonaniu badania podejmuje lekarz, biorąc pod uwagę między innymi: wynik mammografii, wynik badania palpacyjnego, strukturę gruczołu sutkowego, stosowanie hormonalnej terapii zastępczej oraz konieczność zróżnicowania między guzem litym a torbielą sutka)
- wykonanie biopsji cienkoigłowej lub gruboigłowej, w zależności od rodzaju zmian, pod kontrolą technik obrazowych z badaniem cytologicznym albo histopatologicznym pobranego materiału w przypadku nieprawidłowości stwierdzonych w badaniu mammograficznym lub USG

Następnie lekarz podejmie decyzję dotyczącą dalszego postępowania. Kobiety, u których **wykryto raka piersi lub inne schorzenie wymagające specjalistycznego leczenia**, zostają skierowane – już poza programem – na dalsze badania diagnostyczne lub leczenie do placówki medycznej posiadającej kontrakt z NFZ na świadczenie usług dla danego rodzaju schorzeń. Świadczeniodawca prowadzący etap pogłębionej diagnostyki każdorazowo zgłasza przypadek wykrytego nowotworu do regionalnego rejestru nowotworów.

GDZIE ZROBIĆ BADANIA?

■ ETAP PODSTAWOWY (tabela obok)

UWAGA! W miejscowościach, w których brakuje placówek realizujących programy, badania możesz wykonać w mammobusie. Informacje o miejscu i terminie przyjazdu mammobusa znajdziesz w miejscach publicznych (najbliższej placówce zdrowia, urządzie gminy itp.)

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 roku nr 164; poz. 1027 z późn. zm.).
2. Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 571/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 2009 roku z późn. zm.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz.U. z dnia 31 sierpnia 2009 roku nr 140, poz. 1148 z późn. zm.)

Informacja ogólna

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 19 00
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 05

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta Śląskiego OW NFZ

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 17 07

Biuro Działu Skarg i Wniosków

ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 90; 32 735 05 63; 32 735 05 13; 32 735 05 45

Informacja dotycząca Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 00

Nazwa świadczeniodawcy	Nazwa komórki	Adres i telefon
POWIATOWY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	42-500 BĘDZIN, Malachowskiego 12, 32 267 30 11
BESKIDZKIE CENTRUM ONKOLOGII IM. JANA PAWŁA II	ZAKŁAD DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ	43-300 BIELSKO-BIAŁA, Wyzwolenia 18, 33 816 40 61
BESKIDZKIE CENTRUM MEDYCZNE SP. Z O.O.	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	43-300 BIELSKO-BIAŁA, Dąbrowskiego 3/1, 33 82 18 300
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „DIAGNOMED” S.C.	PORADNIA PROFILAKTYKI CHOROÓB PIERSI	43-300 BIELSKO-BIAŁA, Komorowicka 23, 33 822 16 25
SZPITAL SPECJALISTYCZNY NR 2	ZAKŁAD RADIOLOGII LEKARSKIEJ	41-902 BYTOM, Batorego 15, 32 786 14 00
NZOZ ADO-MED2	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	41-506 CHORZÓW, Batorego 19, 32 245 54 34
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ PRZYCHODNIA AKADEMICKA	GABINET RENTGENODIAGNOSTYKI MAMMOGRAFICZNEJ	43-400 CIESZYN, Bielska 66, 33 851 47 07
WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY IM. N.M.P.	PORADNIA SCHORZEŃ PIERSI	42-200 CZĘSTOCHOWA, Bielska 104/118, 34 367 30 00
WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPÓŁNY IM. PROF. DR. WITOLDA ORŁOWSKIEGO	ZAKŁAD RTG Z PRACOWNIĄ USG I MAMMOGRAFICZNĄ	42-200 CZĘSTOCHOWA, PCK 1, 34 325 26 11
PRYWATNE CENTRUM MEDYCZNE „MEDYK-CENTRUM”	PORADNIA PROFILAKTYKI CHOROÓB PIERSI	42-200 CZĘSTOCHOWA, Al. Wolności 22, 34 365 46 66
CENTRUM MEDYCZNE „MAŁGORZATA”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	42-200 CZĘSTOCHOWA, Mirowska 15, 34 370 21 45
SZPITAL SPECJALISTYCZNY IM. SZ. STARKIEWICZA	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	41-300 DĄBROWA GÓRNICZA, Szpitalna 13, 32 262 32 75
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „MED-JOLAN”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	42-546 DĄBROWA GÓRNICZA, Skibińskiego 1, 32 724 50 59
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „POLIKLINIKA DĄBROWSKA”	PRACOWNIA RTG	41-308, DĄBROWA GÓRNICZA, Al. Piłsudskiego 92, 32 639 01 01
CENTRUM ONKOLOGII - INSTYTUT IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE W WARSZAWIE ODDZIAŁ W GLIWICACH	ZAKŁAD RADIODIAGNOSTYKI	44-101 GLIWICE, Wybrzeże Armii Krajowej 15, 32 278 91 38
CENTRUM RADIOLOGII I DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ SP. Z O.O.	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	44-100 GLIWICE, Księża Ziemowita 1, 32 231 49 19
NZOZ „GOMED” SP. Z O.O.	PRACOWNIA USG, MAMMOGRAFII	43-230 GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ, Uzdrowskowska 54, 32 449 20 14
NIEPUBLICZNY WIELOSPECJALISTYCZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „MEDICUS 99”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	44-330 JASTRZĘBIE-ZDRÓJ, Dworcowa 1/D, 32 476 45 55
SP ZOZ SZPITAL WIELOSPECJALISTYCZNY	DZIAŁ DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ	43-600 JAWORZNO, Chelmońskiego 28, 32 616 44 82
SP ZAKŁAD LECZNICTWA AMBULATORYJNEGO MOJA PRZYCHODNIA	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	40-859 KATOWICE, Mickiewicza 9, 32 258 62 51
SZPITAL IM. STANISŁAWA LESZCZYŃSKIEGO W KATOWICACH	PORADNIA PROFILAKTYKI CHOROÓB PIERSI	40-074 KATOWICE, Raciborska 26, 32 251 50 43, 32 251 52 31
SP CENTRALNY SZPITAL KLINICZNY ŚLĄSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ	ZAKŁAD RADIODIAGNOSTYKI I MEDYCYNY NUKLEARNEJ	40-752 KATOWICE, Medyków 14, 32 789 47 55
OŚRODEK DIAGNOSTYKI I LECZENIA CHOROÓB KOBIECYCH ORAZ SCHORZEŃ SUTKA TOMMED	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	40-952 KATOWICE, Żelazna 1, 32 201 62 08
NZOZ ŚLĄSKIE CENTRUM OSTEOPOROZY M. DĄBROWSKA, A. DĄBROWSKA, T. DĄBROWSKI	PORADNIA PROFILAKTYKI CHOROÓB PIERSI	40-084 KATOWICE, Opolska 11/3, 32 253 75 07, 32 781 06 77
NZOZ EPIONE	PRACOWNIA RTG	40-755 KATOWICE, Piotrowicka 68, 32 204 64 70, 32 204 64 58
CENTRUM MEDYCZNE FEMINA S.C.	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	40-045 KATOWICE, Fliegera 18, 32 257 06 99
MZOZ ŁĘDZINY	PRACOWNIA RTG	43-143 ŁĘDZINY, Pokoju 17, 32 326 62 53
SP ZOZ LUBLINIEC	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	42-700 LUBLINIEC, Sobieskiego 9, 34 351 49 22
NZOZ „PORADNIA CHOROÓB PIERSI PRACOWNIA USG”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	43-190 MIKOŁÓW, Psczyńska 12, 32 226 62 36
SZPITAL MIEJSKI	PRACOWNIA DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ	41-940 PIEKARY ŚLĄSKIE, Szpitalna 11, 32 393 81 19
SZPITAL REJONOWY IM. DR. JÓZEFA ROSTKA	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	47-400 RACIBÓRZ, Gamowska 3, 32 755 50 50
PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA SP ZOZ	PRACOWNIA RTG	41-703 RUDA ŚLĄSKA, Solskiego 15, 32 248 01 69
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „GENOM”	PORADNIA SCHORZEŃ PIERSI	41-710 RUDA ŚLĄSKA, 1-go Maja 339, 32 244 46 63
NIEPUBLICZNY WIELOSPECJALISTYCZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „MEDICUS 99”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	44-330 RYBNIK, Kościuszki 54, 32 755 88 19
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ PRZYCHODNIA AKADEMICKA	GABINET RENTGENODIAGNOSTYKI MAMMOGRAFICZNEJ	43-400 SKOCZÓW, Morcinka 16 B, 33 853 34 30, 33 853 30 30
ZŁA SOSNOWIEC	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	42-400 SOSNOWIEC, Wawel 15, 32 368 48 00
SZPITAL MIEJSKI NR 1	PRACOWNIA ABBI	41-200 SOSNOWIEC, Zegadłowicza 3, 32 363 04 00, 32 363 04 92
CENTRUM PROFILAKTYKI, LECZENIA I OPIEKI „MEDICO” NZOZ SP. Z O.O.	PRACOWNIA DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ	41-209 SOSNOWIEC, Odrodzenia 9, 32 363 23 30
WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL POWIATOWY IM. DR. BRONIŚLAWA HAGERA	PRACOWNIA RTG	42-612 TARNOWSKIE GÓRY, Opolska 21, 32 285 42 13 wew. 115
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „BI-MED”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII, USG	42-600 TARNOWSKIE GÓRY, Mickiewicza 8, 32 285 80 80
SAMODZIELNA PRACOWNIA DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ TOMOGRAF SP. Z O.O.	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	43-100 TYCHY, Al. Bielska 105, 32 217 51 40
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ PRZYCHODNIA AKADEMICKA	GABINET RENTGENODIAGNOSTYKI MAMMOGRAFICZNEJ	43-450 USTROŃ, Mickiewicza 1, 0 504 266 222
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD DIAGNOSTYKI SCHORZEŃ SUTKA I OSTEOPOROZY „ABE” S.C.	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	44-313 WODZISŁAW ŚLĄSKI, Leszka 10, 32 456 67 40
NIEPUBLICZNY WIELOSPECJALISTYCZNY ZAKŁAD OPIEKI MEDYCZNEJ ZABRZAŃSKIE CENTRUM OPIEKI MEDYCZNEJ „SALUBRIS”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	41-800 ZABRZE, Wolności 338 B, 32 370 22 96
„ARTMED” SP. Z O.O. NZOZ „SPECJAL-MED”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	41-800 ZABRZE, Sienkiewicza 28, 32 271 20 65
SZPITAL POWIATOWY	ZAKŁAD RTG Z PRACOWNIĄ USG I MAMMOGRAFICZNĄ	42-400 ZAWIERCIE, Miodowa 14, 32 674 03 37
SPECJALISTYCZNY NZOZ „ZDROWIE KOBIETY I DZIECKA”	PRACOWNIA MAMMOGRAFII	34-300 ŻYWIEC, Al. Piłsudskiego 50, 33 860 26 50

**KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 5 MARCA 2010 ROKU.
SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU GAZETY!**

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

www.nfz-katowice.pl

www.nfz.gov.pl

Informacja dotycząca zasad wydawania Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) oraz dokumentów potrzebnych do jej otrzymania
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 87, 32 735 18 78, 32 735 18 72

Informacja dotycząca zasad rozliczania (refundacji) kosztów leczenia poniesionych przez ubezpieczonych w krajach UE/EFTA
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. (0048) 32 735 16 73, 32 735 15 67, 32 735 16 25

Informacja dotycząca planowego leczenia poza granicami kraju
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 16 25, 32 735 16 73
Informacja Działu Lecznictwa Uzdrowskiego
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 22
Dział ds. Środków Pomocniczych i Przedmiotów Ortopedycznych
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 56, 32 735 05 57